

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького
факультет післядипломної освіти
кафедра терапевтичної стоматології

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи,
член-кореспондент НАМН України,
професор М.Р. Гжегоцький

лютого 2021р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

циклу тематичного удосконалення

«Актуальні питання ендодонтії та пародонтології»

для лікарів-стоматологів, лікарів стоматологів-терапевтів

кількість навчальних годин: лекції – 6, семінарські заняття – 12,
практичні заняття – 30, самостійна робота – 30,
додаткові програми – 8, іспит – 4.
разом – 90 годин. кредити ECTS – 3

обговорено та затверджено

на засіданні методичної наради кафедри
терапевтичної стоматології ФПДО
„27” січня 2021 р., протокол № 1
завідувач кафедри
к.мед.н., доцент Пупін Т.І.

затверджено

методичною комісією ФПДО
лікарів і провізорів
„11” лютого 2021 р., протокол № 1
голова методичної комісії
к.мед.н., доцент Січкоріз О.Є.

Пояснювальна записка

Цикли тематичного удосконалення (ТУ) на факультетах та у закладах післядипломної освіти входять до переліку заходів безперервного професійного розвитку (БПР) лікарів, що визначено наказом МОЗ України від 22 лютого 2019 року №446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», прийнятого на виконання Постанови Кабінету Міністрів України №302 від 28 березня 2018 року «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я».

Тривалість циклу 2 тижні.

Цикл ТУ «Актуальні питання ендодонтії та пародонтології» проводиться для підвищення кваліфікації лікарів-стоматологів та лікарів стоматологів-терапевтів. Навчання на циклі ТУ забезпечує слухачам отримання 50 балів БПР згідно з Додатком 5 «Порядку проведення атестації лікарів», затвердженого Наказом МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів».

Актуальність курсу. Ендодонтія і пародонтологія належать до актуальних напрямків терапевтичної стоматології, що зумовлено як високою поширеністю ускладнень карієсу і захворювань пародонта, так і їх наслідками, пов'язаними з ранньою втратою зубів і тривалим існуванням вогнища інфекції в пульпі і пародонті.

Для покращення стоматологічної допомоги, у тому числі ендодонтичної і пародонтологічної, у світі постійно розробляються нові і вдосконалюються існуючі діагностичні методи, методи і технології лікування та профілактики. В умовах постійного оновлення медичної інформації обов'язком лікаря стає безперервний професійний розвиток на принципах доказової медицини, одним із заходів якого є цикли тематичного удосконалення.

Мета (завдання) вивчення курсу. Удосконалення набутих раніше знань і навичок; отримання слухачами інформації щодо найновіших методів ендодонтичного і пародонтологічного лікування та практичних аспектів їх застосування на принципах доказової медицини,

Опис курсу, його структура (основні розділи).

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни:

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин – 3 кредити ECTS (1 кредит ECTS – 30 годин). Аудиторне навантаження – 70%, СРС – 30%.

структура навчальної дисципліни	разом	кількість навчальних годин							
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота	позааудиторна робота	додаткові програми	тестовий контроль	іспит
назва дисципліни «Актуальні питання ендодонції та пародонтології»	навчальні години – 90 кредити ECTS – 3	6	12	30	20	10	8	1	3

Програма містить 4 самостійні розділи. Кожен розділ формується з поєднання лекції, семінарського та практичних занять і самостійної аудиторної роботи, які взаємно доповнюють один одного. Для ознайомлення слухачів представлена і використана наукова інформація і практичні рекомендації у відповідності до найновіших даних доказової медицини.

Програмою також передбачено години позааудиторної роботи для написання історії хвороби, підготовки мультимедійної презентації та складання тестових завдань.

Для виявлення рівня знань слухачів циклу програмою передбачено:

- базовий тестовий контроль для визначення вихідних знань;
- проміжний контроль (усне опитування) після кожного розділу програми;
- заключний контроль у вигляді підсумкового тестового контролю для визначення рівня засвоєння програми та усного іспиту за екзаменаційними білетами.

Оцінювання рівня знань слухачів циклу проводиться за чотирибальною шкалою та у балах за стобальною системою.

оцінка в балах	оцінка за чотирибальною шкалою	оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	відмінно / 5	A	високий відмінно
82-89	добре / 4	B	вище середнього дуже добре
75-81		C	середній добре
67-74	задовільно / 3	D	задовільний задовільно
60-66		E	достатній задовільно
35-59	незадовільно / 2	FX	початковий незадовільно
0-34		F	початковий незадовільно

Слухачам, які виконали програму і успішно склали іспит, видається посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення встановленого зразка, що забезпечує щорічний обов'язковий мінімум балів безперервного професійного розвитку для подання в особисте освітнє портфоліо.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

циклу тематичного удосконалення

«Актуальні питання ендодонтії та пародонтології»

МЕТА НАВЧАННЯ: підвищення професійної компетентності слухачів із тематики циклу.

КАТЕГОРІЯ СЛУХАЧІВ: лікарі-стоматологи, лікарі стоматологи-терапевти.

ТРИВАЛІСТЬ НАВЧАННЯ: 90 годин (0,5 місяця).

№	розділи циклу	кількість навчальних годин				всього
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота	
1	Захворювання пульпи зуба та періодонта.		2	6	3	11
2	Алгоритм ендодонтичного лікування.	2	4	10	6	22
3	Захворювання пародонта.		2	6	6	14
4	Лікування захворювань пародонта.	4	4	8	4	20
5	позааудиторна робота				10	10
	визначення рівня знань:					
6	Базовий тестовий контроль.				1	1
7	Підсумковий тестовий контроль.		1			1
8	Іспит.		3			3
	разом	6	16	30	30	82
	додаткові програми:					
9	Медичне та фармацевтичне право.	2				2
10	Новітні інформаційні технології в медицині та фармації.	2				2
11	Спеціальна військова підготовка.	2				2
12	Основи раціональної фармакотерапії.	2				2
	разом	14	16	30	30	90

тематичний план лекцій

№	назва лекції	години	лектор
1	Інструментальна обробка, дезінфекція та сучасні методи obturaції кореневих каналів.	2	доц. Мінько Л.Ю.
2	Медикаментозна терапія та основні принципи комплексного лікування запальних захворювань пародонта.	2	доц. Скалат А.П.
3	Актуальні питання хірургічного і ортопедичного лікування захворювань пародонта.	2	доц. Шилівський І.В.

всього 6 годин

тематичний план семінарських занять

№	назва теми	години	вид семінару
1	Вибір методу і планування ендодонтичного лікування.	2	колоквіум
2	Алгоритм ендодонтичного лікування.	2	колоквіум
3	Відновлення анатомічної форми і функціональна реабілітація зуба після ендодонтичного лікування.	2	колоквіум
4	Клініка, діагностика та диференційна діагностика захворювань пародонта.	2	колоквіум
5	Комплексне лікування запальних захворювань пародонта.	2	колоквіум
6	Комплексне лікування генералізованого пародонтиту.	2	колоквіум
7	Підсумковий тестовий контроль. Іспит.	4	

всього 16 годин

тематичний план практичних занять

№	назва теми	години
1	COVID-19 – огляд проблемних питань.	2
2	Конусно-променева комп'ютерна томографія, візіографія, ендомікроскопія, ЕОМ та апекслокація в структурі ендодонтичного лікування.	2
3	Методи лікування пульпіту: біологічний, вітальний та девітальний. Консервативне лікування апікального періодонтиту залежно від етіології, перебігу та наявності вогнища деструкції в періапикальних тканинах. Загальне лікування апікального періодонтиту.	2
4	Етапи підготовки кореневого каналу до пломбування.	2
5	Послідовність застосування ендодонтичних інструментів та методи інструментальної обробки кореневого каналу. Вібраційний, ультразвуковий і лазерний метод обробки кореневого каналу.	2
6	Матеріали для заповнення кореневого каналу. Методи і техніки obturaції. Критерії якості пломбування кореневого каналу.	2
7	Вибір методу постендодонтичного відновлення коронкової частини зуба залежно від ступеня її зруйнованості: безштифтові реставрації, штифтові конструкції.	2
8	Етапи встановлення анкерного та скловолоконного штифта: підготовка к/к, вибір та фіксація штифта.	2
9	Методи діагностики в пародонтології: функціональні, рентгенологічні, лабораторні. Індексна оцінка визначення рівня гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.	2
10	Клінічний перебіг різних форм папіліту, гінгівіту та локального пародонтиту.	2
11	Клініко-рентгенологічні ознаки генералізованого пародонтиту різного ступеня важкості.	2
12	Професійна гігієна порожнини рота: методи, алгоритм проведення, контроль якості.	2
13	Медикаментозні засоби для місцевого і загального лікування захворювань пародонта. Лікувальні та захисні пародонтальні пов'язки.	2
14	Хірургічні методи лікування захворювань пародонта. Сучасні матеріали для заміщення кісткових дефектів. Метод направленої регенерації в пародонтальній хірургії.	2
15	Ортопедичні, ортодонтичні та фізіотерапевтичні методи лікування захворювань пародонта.	2

всього 30 годин

Завідувач кафедри

к.мед.н., доцент Пупін Т. І.

тематичний план самостійної роботи

№	назва теми	години
1	Фізіотерапевтичні методи лікування в практичній ендодонтії. Базовий тестовий контроль.	2
2	Клініка та диференційна діагностика різних форм пульпіту та апікального періодонтиту.	2
3	Ендодонтичні інструменти: класифікація, види, призначення, стандартизація. Ендодонтичні аксесуари. Методи і режими обробки ендодонтичних інструментів.	2
4	Помилки та ускладнення, що виникають на етапах ендодонтичного лікування.	2
5	Дентальні штифти: види, характеристика, покази та протипокази до їх встановлення, вибір армуючих конструкцій залежно від функціональних особливостей зуба і естетичних показів. Матеріали для фіксації штифтів.	2
6	Агресивний пародонтит: особливості клінічного перебігу, лікування та профілактика.	2
7	Пародонтоз: етіологія, патогенез, зв'язок з фоновою соматичною патологією. Клініко-рентгенологічні ознаки пародонтозу.	2
8	Прогресуючі ідіопатичні захворювання пародонта. Пародонтоми. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.	2
9	Ручні пародонтологічні інструменти: види, призначення, техніка використання і етапи роботи. Повітряно-абразивні системи, звукові та ультразвукові скейлери, система „Vector”.	2
10	Профілактика захворювань пародонта. Підтримуюча терапія в пародонтології. Загальні принципи диспансеризації пародонтологічних хворих та оцінка ефективності.	2

всього 20 годин

Актуальні питання ендодонтії та пародонтології

	ЕНДОДОНТІЯ	
1	COVID-19 – огляд проблемних питань.	П
2	Конусно-променева комп'ютерна томографія, візіографія, ендомікроскопія, ЕОМ та апекслокація в структурі ендодонтичного лікування.	П
3	Методи лікування пульпіту: біологічний, вітальний та девітальний. Консервативне лікування апікального періодонтиту залежно від етіології, перебігу та наявності вогнища деструкції в періапікальних тканинах. Загальне лікування апікального періодонтиту.	П
	Фізіотерапевтичні методи лікування в практичній ендодонтії. : діатермокоагуляція, внутрішньокореневий електрофорез, депофорез гідроксиду міді-кальцію. Базовий тестовий контроль.	с/р
	Клініка та диференційна діагностика різних форм пульпіту (конкрементозний пульпіт, дентиклі) та апікального періодонтиту.	с/р
	Вибір методу і планування ендодонтичного лікування.	С
4	Етапи підготовки кореневого каналу до пломбування. : планування лікування, знеболення та ізоляції робочого поля; тимчасове відновлення коронкової частини зуба, створення ендодонтичного доступу, створення килимової доріжки та визначення робочої довжини к/к; протоколи іригації, розширення та формування к/к.	П
5	Послідовність застосування ендодонтичних інструментів та методи інструментальної обробки кореневого каналу (ручні, машинні). Вібраційний, ультразвуковий і лазерний метод обробки кореневого каналу.	П
6	Матеріали для заповнення кореневого каналу. Методи і техніки obturaції. Критерії якості пломбування кореневого каналу.	П
	Ендодонтичні інструменти: класифікація, види, призначення, стандартизація. Ендодонтичні аксесуари. Методи і режими обробки ендодонтичних інструментів.	с/р
	Помилки та ускладнення, що виникають на етапах ендодонтичного лікування.	с/р
	Алгоритм ендодонтичного лікування.	С
7	Вибір методу постендодонтичного відновлення коронкової частини зуба залежно від ступеня її зруйнованості: безштифтові реставрації, штифтові конструкції.	П
8	Етапи встановлення анкерного та скловолоконного штифта: підготовка к/к, вибір та фіксація штифта.	П
	Дентальні штифти: види, характеристика, покази та протипокази до їх встановлення, вибір армуючих конструкцій залежно від	с/р

	функціональних особливостей зуба і естетичних показів. Матеріали для фіксації штифтів.	
	Відновлення анатомічної форми і функціональна реабілітація зуба після ендодонтичного лікування.	С
	ПАРОДОНТОЛОГІЯ	
9	Методи діагностики в пародонтології: функціональні, рентгенологічні, лабораторні. Індексна оцінка визначення рівня гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.	П
10	Клінічний перебіг різних форм папіліту, гінгівіту та локального пародонтиту.	П
11	Клініко-рентгенологічні ознаки генералізованого пародонтиту різного ступеня важкості.	П
	Агресивний пародонтит: особливості клінічного перебігу, лікування та профілактика.	с/р
	Пародонтоз: етіологія, патогенез, зв'язок з фоновою соматичною патологією. Клініко-рентгенологічні ознаки пародонтозу.	с/р
	Прогресуючі ідіопатичні захворювання пародонта. Пародонтоми. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.	с/р
	Клініка, діагностика та диференційна діагностика захворювань пародонта.	С
12	Професійна гігієна порожнини рота: методи, алгоритм проведення, контроль якості.	П
13	Медикаментозні засоби для місцевого і загального лікування захворювань пародонта. Лікувальні та захисні пародонтальні пов'язки.	П
	Комплексне лікування запальних захворювань пародонта.	С
14	Хірургічні методи лікування захворювань пародонта. Сучасні матеріали для заміщення кісткових дефектів. Метод направленої регенерації в пародонтальній хірургії.	П
15	Ортопедичні, ортодонтичні та фізіотерапевтичні методи лікування захворювань пародонта.	П
	Ручні пародонтологічні інструменти: види, призначення, техніка використання і етапи роботи. Повітряно-абразивні системи, звукові та ультразвукові скейлери, система „Vector”.	с/р
	Профілактика захворювань пародонта. Підтримуюча терапія в пародонтології. Загальні принципи диспансеризації пародонтологічних хворих та оцінка ефективності.	с/р
	Комплексне лікування генералізованого пародонтиту.	С